

**UCHWAŁA Nr IV/30/18
Rady Gminy Działdowo**

z dnia 28 grudnia 2018 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2019 - 2024**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2018 r. poz.994 z późn. zm) oraz art. 6 ust.2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015r. poz.1390 z późn. zm.) Rada Gminy Działdowo uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Działdowo” na lata 2019 -2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Działdowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.

Przewodnicząca Rady

Krystyna Wasiak

Uzasadnienie

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposoby realizacji zadań własnych gminy Działdowo, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 cytowanej ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Celem programu jest tworzenie i rozwijanie spójnego oraz wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy w rodzinie. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne. Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jak również ochronę ofiar przemocy w rodzinie.

Załącznik do uchwały Nr IV/30/18
Rady Gminy Działdowo
z dnia 28 grudnia 2018 r.
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2019-2024

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

I

Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie

Na lata 2019 - 2024

2018

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie
2. Przemoc w świetle prawa
3. Czyny kwalifikowane jako przemoc w rodzinie
4. Zadania służb powołanych do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
5. Charakterystyka problemu przemocy w gminie Działdowo
6. Realizacja programu
7. Adresaci programu
8. Podmioty świadczące pomoc dla osób z terenu gminy Działdowo
9. Źródła finansowania
10. Monitoring

1. WPROWADZENIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest próbą podjęcia działań mających za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie. Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, ponieważ nie wszystkie ofiary przemocy otwarcie przyznają się do sytuacji panującej w ich rodzinie. Wielu specjalistów wskazuje, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce, który wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa ofiar przemocy w rodzinie oraz ich rodzin.

Jednym z istotnych i długofalowych celów polityki społecznej państwa jest tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań antyspołecznych generujących patologie, w tym między innymi przemoc domową.

Celem strategicznym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Działdowo są działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochronę ofiar w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej oraz kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Działdowo na lata 2019 –2024 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2016 – 2018. Niniejszy Program przedstawia szerokie spektrum działań wobec problemu przemocy domowej i tworzy ramy zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Działdowo, jednakże należy zaznaczyć, iż jego skuteczność zależy od zaangażowania poszczególnych instytucji i organizacji w działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. PRZEMOC W ŚWIETLE PRAWA

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1390)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 2137 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 Nr 209 poz. 1245)

- Uchwała Nr VI/47/11 Rady Gminy Działdowo z dnia 31 marca 2011r. w sprawie określania trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania

3. CZYNY KWALIFIKOWANE JAKO PRZEMOC W RODZINIE

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc to: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. –Kodeks karny (Dz. U. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.), a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. ”Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które występuje na całym świecie. Najczęściej dotyka ona najłabszych, którzy nie potrafią sami się obronić, przede wszystkim kobiety i dzieci. Przemoc ta jest tym bardziej dotkliwa, ponieważ pochodzi od osób najbliższych, które powinny obdarowywać miłością i gwarantować poczucie bezpieczeństwa. Zjawisko przemocy w rodzinie odkrywa wiele mitów i fałszywych przeświadczeń. Z jednej strony przeszkadzają one w pomaganiu ofiarom przemocy, z drugiej, służą usprawiedliwianiu sprawców. Część błędnych przekonań powoduje, iż ofiary przemocy, uważają, że nie można temu zapobiec, że nie mają na to wpływu. Wbrew powszechnemu mniemaniu przemoc występuje we wszystkich środowiskach rodzinnych. Zdaniem socjologów kulturowo uwarunkowanym źródłem konfliktów rodzinnych jest współczesny model rodziny, który izoluje ją od otoczenia. Sprawia, że rodzina boryka się sama ze swymi problemami, bez wsparcia z zewnątrz. Rodzina w swojej naturze zawiera wiele czynników konfliktogennych. Jednym z nich jest fakt skupienia różnych płci, temperamentów, osobowości, potrzeb zainteresowań czy doświadczeń jednostek w rodzinie.

Istnieje wiele określeń zjawiska przemocy. Według J. Merlibrudy przemocą domową na gruncie psychologii określa się:

„każde działanie lub rażące zaniedbanie dokonane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę siły lub władzy i powodujące u ich ofiar szkody lub cierpienia, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie fizyczne bądź psychiczne”.

Określenie to obejmuje zarówno małżonków, partnerów, dzieci, rodzeństwo, rodziców i starszych członków rodziny. Grupą krzywdzoną są osoby słabsze i starsze. Jest to szczególnie widoczne, gdy zmienia się proporcja kondycji między nimi a agresorem na ich niekorzyść.

Przemoc domowa:

- jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą;
- narusza prawa i dobra osobiste ofiary
- sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
- powoduje cierpienie i ból
- sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody osłabiając jej zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczną, obejmującą działania bezpośrednie, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne.
2. Przemoc psychiczną, która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych.
3. Przemoc seksualną, działającą w obszarze zachowań seksualnych, naruszającą intymność pożycia.
4. Przemoc ekonomiczną, dotyczącą warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy.

Każdej z wymienionych rodzajów przemocy towarzyszą charakterystyczne jej formy.

Rodzaje przemocy	Formy przemocy
PRZEMOC FIZYCZNA	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie dostępu do pożywienia, nieudzielanie koniecznej pomocy
PRZEMOC PSYCHICZNA	poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb
PRZEMOC SEKSUALNA	sadyistyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych
PRZEMOC EKONOMICZNA	niezaspakajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia

4.ZADANIA SŁUŻB POWOŁANYCH DO REALIZACJI USTAWY O PRZECIWDZIAŁNIU PRZEMOCY W RODZINIE

Podmioty wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazane do realizowania działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”:

1. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Policja
4. Publiczne i niepubliczne placówki ochrony zdrowia
5. Placówki oświatowo – Wychowawcze

Każda z wymienionych instytucji w ramach swoich kompetencji zobowiązana jest do podejmowania działań zmierzających do udzielenia wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

W ramach procedury „Niebieskiej Karty” pracownik socjalny **jednostki organizacyjnej pomocy społecznej**:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 2) udziela kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całonocnej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W ramach procedury przedstawiciel **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 2) udziela kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,

c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej,

jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

4) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W ramach procedury funkcjonariusz Policji:

1) udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy;

2) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;

4) przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;

5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;

6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

W ramach procedury przedstawiciel ochrony zdrowia każdorazowo udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego, formularz "Niebieska Karta - A" wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona. Przedstawicielem ochrony zdrowia uprawnionym do działań jest osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny.

W ramach procedury **przedstawiciel oświaty**:

- 1) podejmuje działania, o których mowa w § 11 pkt 2 lit. a i c oraz pkt 3 i 5 Rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
- 3) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

5. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE DZIAŁDOWO

Gmina Działdowo leży w południowo - zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie działdowskim. Gmina wiejska Działdowo graniczy z gminami: Dąbrówno, Rybno, Płońska, Iłowo-Osada, Kozłowo, gminą miejską Działdowo, oraz Kuczbork-Osada i Lipowiec w województwie mazowieckim. Charakterystyczną cechą jej położenia jest umiejscowienie wokół miasta Działdowo.

Gmina zajmuje powierzchnię 27 217 ha, czyli ponad 272 km². Liczba osób zamieszkujących na terenie gminy Działdowo (wg danych Urzędu Gminy Działdowo na dzień 30.06.2018r.) to 9 696 osób w tym 4 807 stanowią kobiety natomiast 4 889 mężczyźni.

Jednostką realizującą zadania gminy wynikające z ustawy o pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie. GOPS prowadzi ponadto działalność na podstawie m.in. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oraz dodatkach mieszkaniowych, oświadczeniach rodzinnych i o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Celem GOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie mogą pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Służyć temu mają przede wszystkim działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Z analizy danych statystycznych pod względem przemocy wynika, że w przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej. Przemoc to najczęściej spotykana forma agresji interpersonalnej. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania przed otoczeniem, rzadko również decydują się na fachową pomoc którejś z zajmujących się tym problemem instytucji. Z analizy poniższych danych wynika, iż coraz więcej osób decyduje się na podjęcie terapii oraz korzystanie ze wsparcia psychologicznego jako jednej z form sprzyjającej zmianie postaw wobec przemocy oraz jako forma radzenia sobie w trudnych sytuacjach kryzysowych a zwłaszcza w sytuacji przemocy w rodzinie.

Złożoność i stopień skomplikowania formalnych jak i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia też, że instytucje nie są często w stanie wniknąć w dotkniętą problemem rodzinę i skutecznie interweniować w przypadku kryzysu. Incydenty przemocy wewnątrzrodzinnej są dość łatwe do ukrycia w początkowej fazie występowania. Trzeba podkreślić, iż przemoc nie jest rozwiązaniem konfliktów rodzinnych i bezpośrednia reakcja na nią, jak również długotrwałe jej skutki przyczyniają się do wewnętrznego rozbicia rodziny.

Z tego powodu ważne jest by osoba doznająca przemocy w miarę możliwości jak najszybciej uzyskała dostęp do profesjonalnego wsparcia psychologicznego. Coraz częściej reakcją na

przemoc analizuje się w kategoriach urazu psychicznego, który czyni jednostkę bezsilną, rodzi się strach i poczucie zagrożenia.

Liczba rodzin i osób objętych procedurą Niebieskie Karty z terenu Gminy Działdowo oraz liczba rodzin wobec, których wszczęto procedurę Niebieskie Karty w latach 2016- 2018

Rodziny i osoby objęte procedurą Niebieskie Karty				Liczba rodzin w wobec których wszczęto procedurę Niebieskie Karty
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	W tym: liczba dzieci	
2016	64	253	84	43
2017	62	250	90	48
2018³	61	232	86	32

³ Stan na dzień 30.11.2018 r.

Podsumowując zgromadzone dane z 2016 roku, 2017 roku 2018 roku należy stwierdzić, że ogólna liczba na dzień 30.11.2018r. kreuje się w podobnym zakresie. Nie odnotowano znacznego spadku, ani też znacznego wzrostu wszczynanych procedur „ Niebieskich Kart” . Skala zjawiska w gminie nie jest niepokojąca, jednak należy podejmować odpowiednie działania prewencyjne celem uniknięcia ewentualnych problemów.

6. Realizacja programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dąży do rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opartego o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy.

Celem ogólnym Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Działdowo, zapewnienie ochrony jej ofiarom, skuteczne oddziaływanie na jej sprawców oraz podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych na ochronę ofiar przemocy, edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych zachowań oraz postaw.

Cele szczegółowe:

1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Działdowo.

Działania:

- promocja dobrych praktyk w zakresie zasad współpracy między podmiotami lokalnymi;
- szkolenia w zakresie partnerstwa i współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (szkolenia dla pedagogów, policji, pracowników socjalnych, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia, sędziów, prokuratorów itd.);
- rozwój wiedzy oraz wymiana doświadczeń, m.in. poprzez udział w konferencjach na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- rozwój współpracy na poziomie lokalnym pomiędzy grupami zawodowymi mającymi bezpośredni kontakt z rodziną (pracownik socjalny, pedagog, pielęgniarka środowiskowa, lekarz pierwszego kontaktu, kurator sądowy);

2. Zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej

Działania:

- inspirowanie organizacji pozarządowych do realizacji programów dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz promocja dobrych praktyk;
- rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie – poprzez spotkania i udostępnianie materiałów dydaktycznych,
- aktualizowanie bazy informacyjnej na stronie internetowej na temat możliwości uzyskania pomocy;
- udział w szkoleniach w celu wspierania działalności zespołu interdyscyplinarnego w realizacji procedury Niebieskie Karty
- rozszerzenie współpracy Zespołów Interdyscyplinarnych z prokuratorami, sądami i kuratorami, poprzez organizowanie wspólnych spotkań, szkoleń;
- zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodziny

3. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie

Działania:

- Podniesienie poziomu świadomości mieszkańców gminy na temat przyczyn i skutków przemocy rodzinie
- propagowanie i wspieranie działań mających na celu edukację o zagrożeniach płynących z przemocy w rodzinie: pogadanki, spotkania

- promowanie wśród dzieci i młodzieży zachowań sprzyjających pozytywnym postawom w rodzinie
- promowanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zwiększenia skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie
- zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie

7. Adresaci programu

Beneficjentami Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będą:

- społeczność lokalna,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonkowie lub partnerzy,
 - osoby starsze,
 - osoby niepełnosprawne,
- osoby zagrożone występowaniem przemocy w rodzinie (z tzw. grupy podwyższonego ryzyka),
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- instytucje oraz osoby podejmujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym m.in. pracownicy socjalni, kuratorzy zawodowi, policjanci, nauczyciele, pedagodzy, psychologowie, pracownicy służby zdrowia,
- organizacje pozarządowe.

8. Podmioty świadczące pomoc dla osób z terenu gminy Działdowo

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowany będzie poprzez współpracę z organizacjami oraz instytucjami funkcjonującymi na terenie gminy.

Do głównych zasobów ludzkich należą specjaliści zatrudnieni w instytucjach oraz jednostkach zajmujących się problematyką przemocy. Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Działdowo to przede wszystkim:

- Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy w Działdowie
- Komenda Powiatowa Policji w Działdowie
- Sąd Rejonowy w Działdowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Działdowie
- Szpital Powiatowy w Działdowie
- Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie
- Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Działdowie
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczną w Działdowie,
- parafie rzymsko -katolickimi,
- szkoły: dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy
- stowarzyszenia,
- ochotnicze straże pożarne,
- lekarze rodzinni i pielęgniarki,
- radni i sołtysi z terenu gminy

- organizacjami pozarządowymi.

Współdziałanie wspomnianych organizacji i instytucji powinno oscylować wokół kształtowania prawidłowych postaw u dzieci oraz ich rodziców, wspierania rodzin z dysfunkcjami oraz organizację różnych form spędzania wspólnie czasu po to, by wpływać pozytywnie na relacje między domownikami oraz poprawiać ewentualne nieścisłości. Zadania Programu będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w latach 2019–2024.

9. Źródła finansowania

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Działdowo na lata 2019 – 2024 dokonywane będzie w oparciu o następujące środki finansowe:

- budżet gminy Działdowo,
- budżet samorządu województwa,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowania zadań własnych,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań zleconych,
- fundusz organizacji pozarządowych,
- fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Roczne plany finansowe powinny uwzględniać poszczególne działania Programu tak, by dostosowywać możliwości finansowe do predyspozycji gminy oraz ustalonych działań. W czasie realizacji Programu, zaleca się szczegółowe śledzenie pracy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz sytuacji rodzin po to, by w razie konieczności manewrować zadaniami.

10. Monitorowanie

Realizacja Programu będzie poddawana monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość.